

Markaryds kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Markaryds skola
belägen i Markaryds kommun

Tillsyn i Markaryds skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Markaryds kommun under Hösten 2015. Markaryds skola besöktes av Skolinspektionen mellan den 29 september 2015 och den 1 oktober 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 är 222,3 i slutet av vårterminen 2015. Detta återspeglar en ökande trend under den senaste femårsperioden. 86 procent av eleverna är efter läsåret 2014/2015 behöriga till gymnasiets yrkesprogram och högskoleförberedande program. 78 procent av eleverna i årskurs 9 uppnår kunskapskraven i alla ämnen.

I årskurs 6 når alla eleverna vid slutet av läsåret 2014/2015 målen i alla ämnen utom matematik. I detta ämne når 76 procent av eleverna målen.

I de enkäter som Skolinspektionen lät eleverna i årskurs 9 besvara hösten 2014 erhöll områdena trygghet och studiero värdena 8,7 respektive 5,8, vilket var något över genomsnittet av samtliga genomförda enkäter i landet. För årskurs 5 blev motsvarande värdet 4,2 på frågan om studiero, vilket är lägre än genomsnittet för landet som är 6,3. För trygghet är värdet 8,2, vilket ligger i paritet med genomsnittet för landet.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2016-03-31
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2016-03-31
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2016-03-31
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-03-31

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Inom ramen för denna tillsyn har Skolinspektionen granskat ovan angivna områden.

Skolinspektionen bedömer i denna tillsyn att undervisningen måste utvecklas när det gäller elevernas inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Skolinspektionen bedömer vidare att ansvariga på skolan inte skyndsamt utreder elevens behov av särskilt stöd om det visar sig att det stöd som har getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Tillsynen visar också att det på skolan inte i tillräcklig utsträckning bedrivs ett målinriktat arbete, riktat till alla elever, för att motverka kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer att skolans systematiska kvalitetsarbete måste förbättras för att uppfylla författningarnas krav. Vid tillsynstillfället saknas

dokumenterad uppföljning av skolans resultat, analys utifrån resultatet och planering av utvecklingsåtgärder.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Markaryds kommun att **senast den 31 mars 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Markaryds kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Lärarna ska se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. Av läroplanen framgår att eleverna fortlöpande ska stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Skolans mål är att varje elev aktivt ska utöva inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Läraren ska utgå från att alla elever kan och vill ta ett personligt ansvar för sitt lärande. Läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetsätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Av intervjuerna med lärare och rektorer framgår att det på skolan inte finns några gemensamma riktlinjer för planering av undervisning eller lektioner.

I de enkäter Skolinspektionen låtit eleverna i årskurs 5 och årskurs 9 besvara under hösten 2014 ligger resultaten av svaren på de frågor som gäller elevinflytande för årskurs 5 något under genomsnittet för samtliga elever i landet som besvarat frågan, (5,4 jämfört med 6,8). För årskurs 9 ligger svaren något över genomsnittet för landet (6,4 jämfört med 5,6).

Eleverna i förskoleklassen och årskurserna 1-6 ger i intervjuerna enstaka exempel på att de kan välja, till exempel när det gäller inbördes ordning mellan redan bestämda uppgifter, redovisningsform eller vem man ska arbeta med. De säger vidare att det inte förekommer någon utvärdering av undervisningen. Klassråd och elevråd finns och eleverna kan ge exempel på att någon fråga man tagit upp också åtgärdats.

Lärarna i förskoleklassen och årskurserna 1-6 ger i intervjun uttryck för en restriktiv hållning när det gäller elevers delaktighet. Bland annat framkommer att vissa lärare anser att eleverna är för unga för att vara delaktiga i lektionsplaneringen. Lärare uppger att eleverna kan välja inom visst arbetsområde till exempel dinosaurier, eller frågor som kommer upp på klassrådet, som hemlig kompis. Vad gäller effekten av elevernas delaktighet anser vissa lärare att sådan bara märks hos en del av eleverna, medan det för andra inte spelar någon roll om de bestämmer själva eller lärarna bestämmer åt dem. Utvärdering av undervisningen förekommer enligt lärarna ganska ofta.

Eleverna i årskurserna 7-9 ger i intervjun endast ett exempel på en lärare som ofta ger eleverna utrymme för delaktighet, som ett undantag. Flertalet lärare erbjuder inte eleverna möjligheter att välja arbetsätt eller arbetsform. Eleverna har också en vag uppfattning om hur klassråd och elevråd fungerar och vad som åstadkommit i dessa fora.

Några av de intervjuade lärarna i årskurserna 7-9 ger enstaka exempel från några ämnen där delaktighet förekommer, och säger sig också ha märkt positiva effekter i form av ökad motivation hos eleverna.

Av intervjuerna med rektor och biträdande rektor framgår att det finns lärare som inte lämnar utrymme för delaktighet. Biträdande rektor uppger att frågan angående elevers delaktighet vid utvecklingssamtal har varit uppe på arbetsplatsträffar och att det då har framgått att det finns mycket olika åsikter om vad elevdelaktighet kan innebära. Rektor beskriver att elevernas inflytande i undervisningens planering är marginell och att det är ett utvecklingsområde.

Skolinspektionens utredning visar att det finns en stor variation mellan lärarna vad gäller det utrymme för inflytande de lämnar för eleverna när det gäller arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. De som lämnar sådant utrymme för eleverna utgör ett fåtal. Även om några lärare kan ge goda exempel på inflytande handlar andra exempel om mycket begränsat inflytande inom ett snävt avgränsat arbetsområde. Skolledningen bekräftar denna bild. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att verksamheten inte motsvarar författningarnas krav. Rektor och huvudmannen Markaryds kommun måste säkerställa att eleverna i all undervisning ges ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Markaryds kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Markaryds kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens

ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Markaryds kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Ansvariga på skolan ska skyndsamt utreda elevens behov av särskilt stöd, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultat på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges ett sådant stöd.

Lärarna i förskoleklassen och årskurserna 1-6 beskriver att de gör extra anpassningar i undervisningen. Vid intervjun framkommer att lärarna i varierande grad dokumenterar vilka anpassningar som görs och effekten av dessa. Ibland sker det i elevernas individuella utvecklingsplan. Det finns enligt intervjugruppen ingen bestämd tid som längst får förflyta innan man anmäler att extra anpassningar inte fungerar. De intervjuade lärarna uppger att det inte

finns någon rutin för hur anmälningar i sådana fall ska gå till. Vissa uppger att de anmäler till den centrala elevhälsan i kommunen, andra till en specialpedagog i den lokala elevhälsan. Det förekommer att lärare och specialpedagog tillsammans gör utredning, just nu råder dock oklarhet om hur det ska gå till. Lärarna uppger att många av deras anmälningar till centrala elevhälsan från vårterminen 2015 ännu inte lett till något. Lärarna uppger att det kan dröja en termin innan man får besked. Lärarna säger sig sakna specialpedagog i årskurserna 4-6 och framför att det inte är meningsfullt att göra anmälan till rektor eller skriva åtgärdsprogram eftersom de inte har några åtgärder att sätta in. Detta ökar risken för att eleverna inte ska nå målen menar lärarna. Lärarna beskriver att behovet av särskilt stöd är stort och att ett stort antal betyg F i teoretiska ämnen befaras efter höstterminen. Enligt lärarna har rektorn informerats om detta för att det inte ska komma som en överraskning

Också lärarna i årskurserna 7-9 beskriver att de gör extra anpassningar. De bekräftar att det för tillfället inte finns någon rutin för vad som ska ske om extra anpassningar inte visar sig tillräckliga. Lärarna i den intervjuade gruppen som undervisar i svenska, engelska och samhällsorienterande ämnen uppger att utredningar görs tillsammans med specialpedagog. De framför att det borde finnas fler åtgärdsprogram med tanke på hur många elever som fått betyget F.

Elevhälsans företrädare i form av skolsköterska, kurator och specialpedagoger beskriver i intervjun att det för tillfället inte finns någon tydlig struktur för hur elevhälsomöten ska äga rum och deras arbete bedrivs. De uppger att det för verksamheten i årskurserna 7-9 tidigare funnits en fungerande struktur, men det har uppstått ovisshet efter det att skolan slagits samman med förskoleklassen och årskurserna 1-6. För tillfället hålls inga regelbundna möten bland annat för att specialpedagoger tagits i anspråk för ordinarie undervisning. Detta har resulterat i att det inte funnits något direkt samarbete mellan specialpedagogerna och övriga elevhälsan. Det har inte kommit tydliga direktiv från rektor angående kraven på att anmäla, utreda och upprätta åtgärdsprogram varför elevhälsans representanter uppger att lärarna har väntat. Vissa kartläggningar och pedagogiska utredningar som lärarna ska göra, liksom åtgärdsprogram som specialpedagogerna ska göra har inte blivit gjorda.

I intervju med rektor och biträdande rektor framkommer att det råder stor oklarhet beträffande pågående insatser i form av särskilt stöd och i vilken mån utredningar gjorts. Anmälningar har ibland av lärare sänts direkt till den centrala elevhälsan. Rektor vet inte i vilken mån den före detta rektorn varit involverad i vissa elevärenden. Det kan vara så att vissa åtgärder vidtagits genom beslut av den tidigare rektorn utan utredning och dokumentation. Rektor uppger att detta inte är rättssäkert och nu behöver gås igenom. Läget

beträffande utredningar beskrivs av rektor som prekärt, i vissa fall finns endast vissa anteckningar i en bok som förts av en specialpedagog.

Rektor menar att det snarast behöver skapas en struktur för hur elevhälsans arbete ska bedrivas, troligen kommer man att återgå till att arbeta separat och uppdelat i två team, ett för förskoleklassen och årskurserna 1-6 och ett för årskurserna 7-9. Då detta är klart ska genomgång av samtliga elevärenden ske.

Biträdande rektor uppger att den före detta rektorn hade påbörjat ett arbete avseende rutiner för särskilt stöd, detta var inte förankrat hos övriga medarbetare. Nu har rektor beslutat att elevhälsomöten ska äga rum en gång per vecka, uppdelat på förskoleklass och årskurserna 1-6 samt årskurserna 7-9. För eleverna i årskurserna 7-9 tror biträdande rektor att det finns en del utredningar, lärarna där har kommit längre.

Skolinspektionens utredning visar att skolan saknar rutiner kring lärares skyldighet att anmäla elevers behov av särskilt stöd till rektor i fall när extra anpassningar gjorts och visat sig otillräckliga för att säkerställa elevens måluppfyllelse. Utredningar har därmed inte heller skyndsamt igångsatts i samtliga fall. Detta innebär att alla elever inte får sitt behov av särskilt stöd utrett om de extra anpassningar som gjorts inte är framgångsrika. Detta gäller i synnerhet årskurserna 1-6. Skolinspektionen bedömer mot ovanstående bakgrund att skolenheten inte uppfyller skollagens krav att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd i de fall som så ska ske. Huvudman och rektor måste därmed säkerställa att ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Markaryds kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Markaryds kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Markaryds kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Vid skolenheten ska ett målinriktat arbete bedrivas för att motverka kränkande behandling.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att det inom ramen för varje särskild verksamhet ska bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. I detta ingår att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Vidare ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av verksamhetsredogörelsen framgår att skolans kuratorer under våren arbetat tillsammans med pedagoger för att minska konflikter och skapa trygghet och tillit i bland annat årskurs 5. Detta arbete har kombinerats med samtal som förts med föräldrar, elever, pedagoger och rektor för att stävja dåligt beteende.

Den plan mot kränkande behandling som presenteras inför tillsynen härrör från april 2014 och innehåller ingen kartläggning eller tidsatta förebyggande åtgärder baserade på kartläggning för kommande verksamhetsår.

Rektor uppger i intervju att det enligt hennes uppfattning inte finns något förebyggande arbete mot kränkande behandling som baseras på kartläggning av skolans behov. Däremot tar mentorer och annan personal snabbt tag i händelser som inträffar. Biträdande rektor uppger att det på senare tid varit oklart vem som skulle upprätta planen mot kränkande behandling, och hur arbetet skulle delas upp mellan lärare, rektor och elevhälsans personal. Det finns nu åter en trygghetsgrupp som ska börja fungera och arbeta fram en ny plan.

Beslut

2015-12-21

11 (17)

Dnr 43 - 2015:6448

Eleverna i årskurs 4-6 beskriver i intervjun några aktuella incidenter med slagsmål på och i anslutning till skolans område. De uppger vidare att samtal förs i klassen när sådana händelser inträffar. Vid ett tillfälle har man haft en övning i klassen för att skapa regler för en utelek, i syfte att förebygga konflikter. Eleverna har också haft samtal med kurator (pojkar) vid flera tillfällen för att lära sig samarbeta, vilket eleverna bedömde som framgångsrikt.

Lärarna i årskurserna 4-6 uppger att kurator varit engagerad med "killgrupper", både för att avhjälpa aktuella problem och i förebyggande syfte. Med de yngre barnen har man arbetat med "hemlig kompis". Man arbetar med eleverna klassvis varje dag.

Eleverna i årskurserna 7-9 uppger att de tidigare, senast höstterminen 2014, haft samarbetsövningar och kamratstödjare. Eleverna känner inte till några aktuella exempel på förebyggande arbete. En av eleverna kände igen skolans plan mot kränkande behandling då denna uppvisades för dem under intervjun. Ingen hade dock läst den.

Lärarna i årskurserna 7-9 uppger att inte finns något förebyggande arbete mot kränkande behandling. Frågor om trygghet förekommer i samband med utvecklingssamtal men samlas inte ihop på skolnivå.

Vid intervju med elevhälsans företrädare framkommer att en specialpedagog brukar vara med och ta fram plan mot kränkande behandling. Det genomförs någon form av enkät från huvudmannen med sju frågor om bland annat trygghet, men såvitt de intervjuade vet används detta material inte till några konkreta åtgärder. Det har dock genomförts diskussioner på temat "Respekt för varandra" med eleverna i årskurserna 4-6.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans målinriktade arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling när det gäller årskurserna 7 - 9. Såvitt framkommit vid intervjuerna med rektor, lärare och elever bedrivs där inte förebyggande arbete mot kränkande behandling och ingen kartläggning genomförs som underlag för sådant. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Huvudmannen och rektorn måste därför se till att det i hela skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Markaryds kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Markaryds kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Markaryds kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektor ska planera, följa upp och utveckla utbildningen samt dokumentera planering, genomförande och uppföljning av nödvändiga utvecklingsåtgärder. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar)

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att rektorn ansvarar för att utbildningen på skolenheten systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas.

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att målen som finns angivna för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Av läroplanen framgår att rektorn som pedagogisk ledare ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Skolan har under innevarande år bytt rektor, strax före tillsynstillfället. Det senast dokumenterade kvalitetsarbete gällande Markaryds skola som presenterats för Skolinspektionen avser läsåret 2013/2014 och utgörs av en central sammanställning av det som inkommit från kommunens olika skolor. I denna anges några önskvärda utvecklingsområden. I den verksamhetsredogörelse som inför tillsynen tillställdes Skolinspektionen anges att samtliga lärare i årskurserna 1-6 i varierande grad arbetat med "en läsande klass" för att utveckla läsförståelsen för samtliga elever, som exempel på vad som senaste året gjorts för att utveckla verksamheten. Det framgår också att dubbla pedagoger arbetat i ämnena matematik och svenska i årskurserna 4-6. Några resultat av detta arbete anges inte och ingen analys av effekter görs. Vad som i övrigt hänt inom olika utvecklingsområden under läsåret 2014/2015, samt analys av resultaten från detta läsår och planering av fortsatt utvecklingsarbete har inte redovisats.

Vid intervjuerna med rektor och biträdande rektor framgår att visst material rörande läsåret 2014/2015 togs fram genom att personal deltog i olika gruppdiskussioner. Vad som hänt med detta, och var det nu finns efter att tidigare rektor slutat, vet de dock inte. I rektorsintervjun framförs att lärarna är duktiga på att följa upp sina elevers utveckling och att analysera sina respektive ämnen, men det finns ingen sammanställning på skolnivå. Detta behöver utvecklas menar rektor. Ett utvecklingsarbete planerades under våren av den rektor som sedan slutade. Detta var visionärt och mycket ambitiöst, men inte förankrat hos personalen, och mötte därför svårigheter. Nu krävs en total omstart på utvecklingsarbetet utifrån rådande förutsättningar. Rektor menar att skolan i stora delar fungerat väl trots turbulensen på ledningsnivå och uttrycker tillförsikt inför det fortsatta arbetet med att utveckla verksamheten och skapa samsyn i personalgruppen i väsentliga frågor. Gemensamma fora för samverkan behöver skapas och utnyttjas menar de. På skolan pågår en gemensam fortbildning under rubriken "Stöd och insatser i utbildningen",

material till detta har anskaffats. Dessutom pågår i kommunen en gemensam fortbildning kring särskilt stöd.

Lärarna och elevhälsans företrädare bekräftar att det genomförts en del gruppdiskussioner och att visst underlagsmaterial till kvalitetsarbetet tagits fram efter läsåret 2014/15, men vet inte var materialet tagit vägen och vad arbetet resulterat i.

Skolinspektionen bedömer att det är utrett att rektor inte tagit tillräckligt ansvar för att planera, genomföra, följa upp och utvärdera verksamheten samt att utveckla denna. Vare sig för förskoleklassen och årskurserna 1-6 eller för årskurserna 7-9 har något material samlats in och dokumenterats av rektor. Ingen analys eller planering av utvecklingsåtgärder finns för skolan. Huvudmannen och rektorn, i sin funktion som pedagogisk ledare, måste därför säkerställa att sådan planering, utveckling, uppföljning och utvärdering kommer till stånd samt att detta dokumenteras.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Markaryds kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Markaryds kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga eleopprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom

utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

På Skolinspektionens vägnar

Maria Kärrman
Enhetschef

Roger Niklewski
Föredragande/Utreddare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Markaryds skola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2

2015-12-21

17 (17)

Dnr 43-2015:6448

Bilaga 2: Fakta om Markaryds skola

Markaryds skola har 558 elever från och med förskoleklass till och med årskurs 9. Skolan bildades för ett år sedan av två tidigare fristående skolenheter med verksamhet i förskoleklass till och med årskurs 6 respektive årskurserna 7 till och med 9. Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor. Byte av rektor pågår dagarna kring tillsynen. Skolan är belägen i tätorten Markaryd.